

# יהי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

מספרים בתחילה ש"איש יהודי חי", אחד שהי' אחראי וממונה להמשיך את ה"הודי" בעולם לכל יהודי בפרט, עי"ז ש"עומד בין ה' וביניכם"

ראה עמוד 6

ערב שבת קודש פרשת תצוה, פ' זכור  
הי' תהא שנת סגולות בכל  
שנת הקהל

תב

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש  
לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכי"ר

לעילוי נשמת

הו"ח ר' שמואל פסח ב"ר יעקב דוד ע"ה  
נפטר ביום ג' תשרי - צום גדלי' ה'תשנ"ה  
וזוגתו האשה החשובה מרת פריידל חדוה  
ב"ר זאב וואלף ע"ה

נפטרה ביום ד' אדר שני ה'תשנ"ה

פיס

ת. נ. צ. ב. ה.

\*

נדפס ע"י חתנם ובתם

הרה"ת ר' שניאור זלמן הלוי וזוגתו מרת אסתר שיינדל  
ומשפחתם שיחיו שגלוב

בחסות:

'קרן המיליון'

שע"י 'מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח'

ב"ה

3 דבר מלכות

"איש יהודי היי" / קטעים משיחת פורים ה'תשל"א

10 זמן הגאולה

הוא פסק על עצמו! / ממאמר ד"ה "ואתה תצוה" ה'תשנ"ב

12 המעשה הוא העיקר

כל מה שצריך זה לעשות! / הוראות למעשה בפועל מפרשת השבוע

14 כתי"ק - פרסום ראשון

להמשיך את פורים לכל השנה / הגהת כ"ק אד"ש על ראשי פרקים משיחת פורים ה'תשח"י

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש לזכות החתן התמים אורי אהרן יואל והכלה בת' רות שי זיסק לרגל נישואיהם בשעה טובה ומוצלחת

יה"ר שיבינו בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה - זוהי תורת החסידות, כרצון ולנחת-רוח כ"ק אדמו"ר שליט"א משיח צדקנו ולזכות אחיו ואחיותיו וכל משפחת זיסק שי/ לברכות עד בלי די

מדור "זמן הגאולה" מוקדש לעילוי נשמת האשה מרת רוזה בת ר' יצחק מאיר ע"ה מיידנצ'יק נלב"ע ביום ו', ערב שבת קודש פ' ויגש - אחר חצות היום - ה'תשס"ב

יה"ר שיקיים העידוד "הקיצו ורגנו שובני עפר" והיא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממ"ש

מערכת "יחי המלך"

במסגרת: "מטה משיח" שע"י "אגודת חסידי חב"ד" באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אד"ש מה"מ

יוצא-לאור על-ידי: תלמידי ה"קבוצה", "חיילי בית דוד", ישיבת תות"ל המרכזית, "בית משיח" 770

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טלפון: 778-6670 (718)

סניף ארץ הקודש: שביל האמונה 9/1 קרית-שמואל, חיפה. 26385 • טלפקס: 840-4305 (04)

דואר אלקטרוני: yeh\_@netvision.net.il • אינטרנט: http://www.moshiach.net/blind

מהימם והתקנום מלקו"ש שם.

הערת המו"ל: חלק מהתיבות שהודגשו לעיל אינם נדורים (או חסרים) בצילום שלפנינו, אך נראה שגם הם נוספו ע"י כ"ק אד"ש

Handwritten text in Hebrew, likely a commentary or a letter, with some corrections and annotations. The text is dense and covers most of the page.

# להמשיך את פורים לכל השנה

לקראת ימי הפורים הבעל"ט הבאנו בזאת צילום מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על ב' קטעים של ראשי פרקים משיחת פורים ה'תשח"י (נדפסו בלקו"ש חי"א ע' 334. ח"ד ע' 1280. וראה הע' בסוף ע' הבא)

## להלן פיענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

וזהו מ"ש בתי"ז יום כיפורים — כיפורים, כי ביו"כ הו"ע המסייג שמצד עצם הנפש, אבל עניני עדיין תופסים מקום ויכולים לבלבלו, ולכן אסור באכו"ש וכו', ומעלת פורים היא עד דלא ידעי לגמרי, וכמו שכל השנה עמדו במס"ג, אף שעסקו במלאכה, אכו"ש וכו',

ועיי' המסייג דפורים ממשיכים אשר גם אחרי הפורים יהי ליהודים היתה אורה גוי ויקר, וזוכים לגאולת פורים, וסומכין גאולת פורים לגאולת פסח, ובנוגע אלינו הוא מ"ש כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות ע"י משיח צדקנו ב"ב.

שיחה ד': בענין החיוב לבסומי עד דלא ידעי כו' הרי מובן שבפועל צ"ל ארור המן, עניני רע צריכים להיות מופרכים אצלו, וברוך מרדכי, עניני טוב צריך לקיימם. אלא שאין זה מצד הידיעה. והענין הוא: מלמעלה נותנים כח לעמוד כנגד כל הנסיונות. אלא שיש שבא באופן שלכתחילה הולך בדרך הישר ויש שחטא כו' ועושה תשובה, ולא ידח ממנו נדח.

החטא הוא רק לפי שעה ובחיצוניות, אבל בפנימיות הרי כמ"ש הרמב"ם בהל' גרושין אשר רק היצה"ר אַנס. אונס הוא עוד למעלה יותר משוגג.

ההבטחה דלא ידח ממנו נדח היא בכלום בשה, כי גם בצדיקים מדקדקים כחוט השערה ומובטחים שיעשו תשובה על החטאים שבמדריגתם, וכן גם בסתם אנשים מובטחים שיעשו תשובה על החטאים שבמדריגתם.

פנימיות זו שהיא תמיד בשלימות כני"ל בשם הרמב"ם הרי היא למעלה משכל רצון ותענוג, שאפילו זה שבשכלו רצונו ותענוגו אינו כדבעי והוא מורד כו', בפנימיותו הוא בשלימות. והו"ע נקודת היהדות. וזהו עד דלא ידעי, כי גם כאשר אין אצלו הרגש השכל הרצון והתענוג מ"מ במה שנוגע לפועל הרי ארור המן וברוך מרדכי, מצד פנימיות הנשמה שהיא בגילוי אצלו.

ועד"מ האדם הנראה במראה (שפיגעל) הרי כל תנועותיו הם כמו בהאדם שמוחוץ להמראה, אף שאין בו שום הרגש כלל. והו"ע דמנפשי כרע. ועיי' גורם גם למעלה אשר **בביכול** הו"י צלך.

וזהו עד דלא ידעי כו' כי הגם שהוא אין לו שום הרגשים כלל, מ"מ בפועל הוא כדבעי, כי פנימיות הנשמה מאירה אצלו בגילוי.

וכמו שהי' בימי הפורים אשר ליהודים היתה אורה זו תורה. . ויקר אלו תפלין שמסרו נפשם על זה. וגם תינוקות שלא הגיעו לדיעה אמרו אתך אנהו בין לחיים כו', שזה בא מצד פנימיות הנפש.

המורם מכל האמור הוא: בימי הפורים צריך להחליט ולהמשיך על כל השנה (וכידוע שבכל המועדים צריך להמשיך עינם על כל השנה) להוסיף באורה זו תורה ושמחה זה יו"ט (**מקדש הזמן**) וששון זה המילה, הו"ע הכריתת ברית וההתקשרות דכל עניניו לאלקות, ויקר אלו תפלין, הו"ע כללות המצות דהוקשה כל התורה לתפלין, ועיי' יהי שנת אורה ושמחה וששון ויקר גם כפשוטו.

# "איש יהודי הי'!"

נשאלת השאלה: כיצד היו כולם "יהודים", הן אלו הנמצאים בשושן הבירה והן אלו הנמצאים בפינה נידחת ועד גם באי-הים? • לכן מספרים בתחילה ש"איש יהודי הי'", אחד שהי' אחראי וממונה להמשיך את ה"יהודי" בעולם לכל יהודי בפרט, עי"ז ש"עומד בין ה' וביניכם" • כשם שאומרים בנוגע לעבד "מה שקנה עבד קנה רבו", היינו שמלכתחילה "קנה רבו" מכיון שהעבד אינו מציאות בפ"ע כלל – [עד"ז משה רבינו: ישנה מציאות, ומציאות גדולה ביותר, עד כדי כך ש"קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע וכו'", אבל מהי המציאות שלו – כל מציאותו שהוא עבד, עבד ה', ובמילא הוא מציאות ה'!] • תרגום חפשי של קטעים משיחת פורים ה'תשל"א – ע"פ סרט ההקלטה, בלתי מוגה

## פרסום ראשון\* בלשון הקודש – בעריכת מערכת "יחי המלך"

התחלת הענין של "יהודים" במגילה הוא – "איש יהודי הי' בשושן הבירה"<sup>2</sup>; ותורה שבעל-פה מפרשת<sup>3</sup> – שאין הכוונה כאן<sup>4</sup> ב"יהודי" לשבט מסויים מישראל, אלא שכל יהודי נקרא בשם "יהודי", מכיון שכל יהודי כופר בעבודה-זרה, ואינו רוצה ואינו יכול להיות נפרד מאלוקות.

וענין זה בכל יהודי נמשך ומתחיל מכך ש"איש יהודי הי'" – וכהפירוש בזה<sup>5</sup> שזה מלשון "איש – בעל הבית", בדוגמת הלשון

א. הסיפור ד"ימי הפורים האלה"<sup>1</sup> הרי בא לידי ביטוי במגילת אסתר, ושם גם נכתב שימי הפורים צריכים להיות באופן ד"לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם"<sup>1</sup>, כולל גם שענינם של "ימי הפורים" נשאר הוראה לכל ימות השנה, והוראה לכל דור ודור ובכל מקום ומקום.

(\* חלקים גדולים משיחה זו פרסמנו בעבר בגליונות רמו-רמז, וכעת ערכנו את השיחה מחדש ע"פ סרט ההקלטה עם מראי-מקומות מפורטים, והוספנו לה כמה קטעים שלא פורסמו בעבר. מובאת בזה בקשר עם מלאת 10 שנים להו"ל וחלוקת קונטרס פורים קטן ה'תשנ"ב ע"י כ"ק אד"ש מה"מ, אשר נקודות רבות המבוארות בשיחה זו קשורות להמבואר בהמאמר בענין "ואתה תצוה כו". המו"ל.

1) אסתר ט, כח.

- 2) שם ב, ה.
- 3) ראה מגילה יג, רע"א.
- 4) לדיעה אחת.
- 5) ראה תו"א מג"א צט, א.

"איש הר הבית"<sup>6</sup>, שפירושו הממונה על הר הבית, ובדוגמת פירוש הפסוק "ה' איש מלחמה"<sup>7</sup> שהוא ממונה ובעה"ב על עניני המלחמה, כך גם "איש יהודי" הוא זה אשר ממונה על הענין ד"יהודי" שנמצא בכל ישראל.

ב. והנה, ענין זה ישנו בכל יהודי מצד דרגת ה"גורל" שבו (כמדובר לעיל בהתוועדות<sup>8</sup>), והוא בדוגמת הקשר והשייכות שבין אב לבן שלא שייך להסבירו בשכל, ואין צורך כלל להסבירו בשכל [. . .];

עאכו"כ הקשר של בני ישראל להקב"ה – בניים אתם לה' אלקיכם"<sup>9</sup>, ויתירה מזו: אין בני ישראל בניים סתם, אלא כל אחד ואחד מהם הוא "בני בכורי"<sup>10</sup>!

– לא בגלל שיש להקב"ה "בנים" נוספים ח"ו, אלא חוץ מבניי אין להקב"ה "בנים", רק "עבדים". ומעלתם של בני ישראל היא שכל אחד מהם הוא גם "בני בכורי". ובדוגמא: אילו היו "בנים" נוספים, מובנת תוספת העילוי שהיתה לבן הבכור לגבי השאר; כן הוא עתה בנוגע לבני ישראל, שלמרות שאין להקב"ה שום "בנים" נוספים, הנה מלבד היותם "בנים אתם לה' אלקיכם" נוספה להם גם המעלה ד"בני בכורי ישראל".

ולאחר כל זה – מיתוסף בזה ענין עיקרי, כפי שאדמו"ר הזקן מבאר (בדרושים הקשורים עם התחלת תשרי<sup>11</sup>), שאין הנשמה נעשית ח"ו מציאות בפני עצמה, אמנם נהיית

הנשמה נברא, והיא נמצאת בעולמות בי"ע, עד לעולם הזה התחתון שאין תחתון למטה הימנו, אבל כפי שהנשמה היא מציאות נברא – היא מציאות של אלוקות, זהו מציאות כפי שאלוקות נמצאת פה למטה.

וכלשון התניא<sup>12</sup> "חלק אלקה ממעל ממש" – לא רק כל' הכתוב<sup>13</sup> "חלק אלקה ממעל", אלא בתורה שבעל-פה ובפרט בתניא מדגישים ומבארים שזהו ("חלק אלקה ממעל) ממש" – שדבר זה נמצא כאן ביהודי זה, והרי זהו חלק מהעצם, וכיון ש"העצם כשאתה תופס במקצתו אתה תופס בכלולו"<sup>14</sup>, במילא כל יהודי זהו הקב"ה כביכול ("יעדער איד אָט דאָס איז דער אויבערשטער כביכול")!

"ישראל אורייתא וקוב"ה כולא חד"<sup>15</sup>!

– מובן מאליי שלמשמע דברים כאלו יבהלו – היתכן?! זקוקים הרי לרא' מנגלה דתורה – אזי ישנה גמרא בירושלמי<sup>16</sup> האומרת "מאן פני האדון ה'<sup>17</sup> (זהו) ר' אבהו בקיסרי". שר' אבהו הי' אמורא, ומסופר באיזה מקום הי' נמצא, נשמה בגוף, ויש עליו כמה סיפורים, ואעפ"כ מפרשים בנגלה דתורה ש"מאן פני האדון ה'" – המציאות הזו ("אָט

(12) רפ"ב.

(13) איוב לא, ב.

(14) כש"ט הוספות סקט"ז. וש"נ. וראה המשך תרס"ז ע' תקכב. המשך תער"ב ח"א ע' תקנב. סה"ש ה'תש"א ע' 32.

(15) ראה זח"ג עג, א.

(16) לע"ע לא מצאנו זה בירושלמי. ואולי הכוונה לירושלמי בכורים פ"ג ה"ג 'והוי' בהיכל קדשו דא ר' יצחק בר' לעזר בכנישתא מדרשא דקיסרין" (וראה גם לקו"ש ח"ב ע' 511 בהערה), אבל מהמובא להלן אודות ר' אבהו, נראה שהכוונה לאיזה מ"מ אחר.

(17) תשא לד, כג (והוא הפסוק שהובא בסמוך בזהר).

אבל ראה הערה הקודמת.

זאת ממנו, כיון שהוא לא זכה ל"ואתה הקרב אליך", ו"לפום גמלא שיחנא"<sup>7</sup>.

משא"כ אתה זכית שהרבי – הנשיא יבחר בך, וכיון שהגיע אליך הידיעה שהרבי בחר בך, אזי אין זה תלוי בבחירתך, יש לך בדירה אחת בלבד: לציינת או למרוד ח"ו בנשיאו של עולם.

ג. ויתירה מזו – נמצאים עתה כבר "לאחר שתגמור מלאכת המשכן"<sup>8</sup>:

הכל כבר מוכן – לפניך היו הבעש"ט, אדמו"ר הזקן ואפי' הרבי גם הי' לפניך, ובעבודתם הם סללו ("דורכגעטראָטן") את הדרך במסירות נפש, וכעת כל מה שאתה צריך זה רק לעשות!

באם היו תובעים ממנו להתחיל עכשיו בבניית המשכן, הי' יכול לומר שזה לא בכחו ויכולתו; אך כעת עומדים כבר "לאחר שתגמור מלאכת המשכן", המשכן עומד מוכן ("שוין פאַרטיק") וישנו כבר ה"שכנתי בתוכם"<sup>9</sup> – "בתוך כל אחד ואחד"<sup>10</sup>, בתוך הלב של כאו"א, ועליך מוטל רק להסיר מעצמך את ההעלם והסתר ולפתוח את לבך.

בזה בלבד שאינו עושה את ההיפך – אין הוא יוצא די-יחובה, שהרי לא די ב"סור מרע"<sup>11</sup> ומוכרח להיות גם "עשה טוב"<sup>11</sup>. סור מרע הי' גם קודם בריאת העולמות, ובשביל סור מרע בלבד לא היו זקוקים לזה, אלא הכוונה בבריאת העולמות שיהי' "עשה טוב".

וידוע פירוש רבותינו נשיאינו בזה<sup>12</sup>, ש"עשה" הוא מלשון כפי', דהיינו, שצריכים לכפות על עצמו את העשי' גם כשאינו רוצה, היות וכל זמן שהוא עושה זאת ברצון ולא נרדם, עדיין אין זה "עשה", אלא דוקא כאשר כופה על עצמו היפך רצונו – זה נקרא "עשה".

ד. עליך לדעת שהי' ה"ואתה הקרב אליך. . מתוך בני ישראל": הרבי בחר בך לא מהגויים ח"ו – מהם היתה כבר הבחירה במעמד הר סיני שאז "יבנו בחרת מכל עם ולשון"<sup>13</sup> – אלא "מתוך בני ישראל", ועל-כן עליך להניח את עצמך ("זיך אַוועקלייגן") ולעשות.

ומה שהוא צריך שיהי' "לכבוד ולתפארת", זהב וכסף, תכלת וארגמן ותולעת שני כו"<sup>14</sup> – אין-הכי-נמי, זה אכן יהי', אך קודם צריך להיות ה"ואתה הקרב אליך"; ולא רק כשיש לו מצב רוח טוב ואין לו משהו טוב יותר לעשות, אזי עושה טובה ליהודי אחר ומאריך בתפלתו עוד חצי שעה... אלא עליו למסור את עצמו לגמרי ("ער זאָל זיך אינגאַנצן אַוועקגעבן").

(קטעים משיחת ש"פ תצוה, ח' אד"ר ה'תשכ"ז – בלתי מוגה)

(7) כתובות סז, א. וראה לקו"ש ח"כ ע' 606 ובהנסמן שם.

(8) רש"י שם פרשתנו – על "ואתה הקרב אליך".

(9) תרומה כה, ח.

(10) ראה לקו"ש ח"ג ע' 906 ס"ה ואילך ובהע' 33.

(11) ל' הכתוב תהלים לו, כז.

(12) מאמרי אדהאמ"צ ויקרא ח"ב ע' תשסא. סה"מ תרל"ו ח"ב ע' רפט. תרע"ח ע' קכא. תרצ"ט ע' 191. ועוד.

(13) ברכת אהבת עולם. וראה שו"ע אדה"ז או"ח ס"ס ס"ד.

(14) כ"ה בהנחה – ע"פ תרומה כה, ג-ד. ואולי הכוונה למ"ש בפרשתנו שם, ה.

מוקדש לעילוי נשמת ינון ע"ה בן – יבלחט"א – אברהם אלעל – נפטר ביום כ"ט ניסן ה'תשס"א יה"ד שתכיף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוככם, בגאולה האמיתית והשלימה

# כל מה שצריך זה לעשות!

"ואתה הקרב אליך. . מתוך בני ישראל" (פרשתנו כח, א)

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"\*

א. ישנם הטוענים, כיצד אפשר לצפות ממנו שיהי בבחי' 'הוי' הוא נחלתו<sup>1</sup>, כאשר ידע אינש בנפשי את מעמדו ומצבו, הוא מכיר את מהותו העצמי ואת הדרגא שבה אוהז, ובמילא טוען שאינו שייך לענין הכהונה.

והמענה ע"כ הוא - "ואתה הקרב אליך".

אין זה קשור כלל לדרגות נעלות<sup>2</sup>, אלא כיון ש"אתפשטותי דמשה (ש) בכל דרא<sup>3</sup> - משה שבדורך - בחר בך לעמוד ולשרת<sup>4</sup>, לא נוגע כלל מה שאינך שייך לענין הבגדים ו"לכבוד ולתפארת"<sup>5</sup>. זו דרגא נעלית ועלי' תחשוב מחר, אבל עכשיו זה לא נוגע לך.

מה שנוגע הוא: היות שהגיע לאזניך הידיעה ש"הקרב אליך", כלומר, הרבי בחר בך וקירב אותך "מתוך בני ישראל", אזי אם לרבי התאים לדבר איתך מס' מילים, מותר לך להקשיב לו ולא לישון.

ומה שזו טירחא עבורך - תדע שאצל הרבי זו טירחא גדולה יותר; הרבי מוסר את נפשו ומנתק את עצמו ("רייסט זיך אָפּ") מעבודת ה' שלו - בדיוק כפי שהי' אצל אדמו"ר הזקן - כדי לדבר עמך, וא"כ מותר לך להניח עצמך בצד ("זיך אוועקלייגן") ולהטריח את עצמך - לא לישון ולחלום חלומות, אלא לעשות משהו.

ב. [. . .] טוען הוא: מה תובעים ממנו, הרי יש לו עסק עם גוים, עד לא-ל זר אשר בקרבך<sup>6</sup>, ואיך אפשר לבוא אליו בדרישות?

והמענה ע"כ הוא - "ואתה הקרב אליך".

הרבי - הנשיא בחר בך, ולכן לא נוגעים כאן הדרגות שבהם אתה אוהז; אע"פ שהשני מתנהג בדיוק כמותו, מניח את כל זוגות התפילין ושומר את כל התורה ומצוותי, אעפ"כ לא תובעים

לומר על שני דברים שאינם בערך זל"ז, ואם בכל זאת מדמים ה"ז סימן שזהו בערכו שלו. ג. כיון שמציאות זו - ענין הגורל - ישנה בכאור"א מישראל (כנ"ל ס"ב) - א"כ לכאורה מדוע זקוק לממוצעים לזה [שענין זה נמשך בכל יהודי מה"איש יהודי הי"י, הממונה על הענין דיהודי, כנ"ל שם]?

והביאור בזה: ישנו ממוצע שאינו מפסיק אלא ממוצע המחבר, וכמבואר בארוכה החילוק בין הממוצע דמשה שהי' ממוצע המחבר<sup>23</sup> - "אנכי עומד בין ה' וביניכם"<sup>24</sup> - לממוצע המפסיק<sup>25</sup>.

דלכאורה מתעוררת כאן אותה השאלה ("דער זעלבער שטורעם"): הקב"ה הרי ביקש שישמעו את דבריו ללא ממוצעים, ומדוע אמרו בני' למשה "דבר אתה עמנו ונשמעה"<sup>26</sup>, שזה יהי' דרך משה?!

[זוהי אכן נחשב להם כענין בלתי רצוי<sup>27</sup>, היינו לא כפי שהי' יכול להיות וצריך להיות; אלא שעכ"פ "זיתר" להם הקב"ה והסכים שיהי' "אנכי עומד בין ה' וביניכם גו'", והטעם לזה: "כי יראתם מפני האש"<sup>28</sup> וכו' וכו', ככל האריכות בזה בתושב"כ ובתושבע"פ]

אבל אין זו שאלה, כי ח"ו לומר שהדבר נשאר לבסוף בניגוד לרצונו של הקב"ה, שהרי הענין ד"בל ידח ממנו נדח"<sup>29</sup> הוא לא רק

דער און דער", שאפשר למשוו בידים, והגמ' עצמה מספרת עליו כמה סיפורים<sup>18</sup>, הקשורים לענינים גשמיים שבמדידה והגבלה.

בפנימיות התורה בזהר<sup>19</sup> זה מובא בנוגע לרשב"י, "יראה כל זכורך את פני האדון ה'<sup>17</sup>. דא רשב"י, אך בירושלמי הוא יותר מזה, כי אצל הרשב"י הי' הגילוי דפנימיות התורה [גם ר' אבהו הי' עיקר ענינו באגדתא<sup>20</sup>, וכפי שהגמ' מספרת<sup>21</sup> ש"ר' אבהו ור' חייא בר אבא איקלעו לההוא אתרא, רבי אבהו דרש באגדתא רבי חייא בר אבא דרש בשמעתא. שבקוה כולי עלמא לרבי חייא בר אבא ואזול לגבי דר' אבהו. חלש דעתי' (דר' חייא בר אבא), אמר לי' (ר' אבהו) אמשל לך משל: למה הדבר דומה לשני בני אדם אחד מוכר אבנים טובות ואחד מוכר מיני סדקית, על מי קופצין - לא על זה שמוכר מיני סדקית...].

אבל הוא הי' אמורא [משא"כ הרשב"י], ובגלה הי' כחו - ואומרים גם עליו ענין זה!

עד שישנו דין<sup>22</sup> הנוגע למעשה, ש"כל המהרהר אחר רבו כאילו מהרהר אחר השכינה", שעל-כך לא נאמרו שום הגבלות האם זה דוקא בדור התנאים או דוקא בדור האמוראים או דוקא בדור הגאונים או דוקא בדור הראשונים - זוהי הלכה לכל הדורות כולם, דמכיון שע"פ תורה הוא "רבו", אזי אם הוא מהרהר אחר רבו - הוא מהרהר אחר השכינה! כך אומרת תורת אמת; אמנם כתוב "כאילו" בכ"ף הדמיון, אבל דמיון לא שייך

(18) ראה גם סדר הדורות מע' תו"א בערכו.  
(19) ח"ב לח, א.  
(20) והיינו - שייך לפנימיות התורה.  
(21) סוטה מ, א. בהנחה כתוב מס' יומא, ואולי הכוונה בנוגע לגדלותו המבוארת שם עג, א.  
(22) שבת קי, א. וראה "יחי המלך" שעג ע' 7 ואילך.

\* השיחה מובאת בעריכה מחודשת עם מ"מ בשוה"ג. לכללות שיחה זו ראה לקו"ש ח"ו ע' 170 ואילך.  
(1) פ' שופטים יח, ב. וראה רמב"ם הל' שמיטה ויובל פ"ג הי"ג.  
(2) נתבאר קודם לכן בהשיחה ("שיחות קודש" תשכ"ז ח"א ע' 368 ס"ה ואילך) בענין מה שהקב"ה אמר למשה: "ואתה הקרב אליך", שענין זה אינו קשור לבגדי הכהונה ולענין ד"לכבוד ולתפארת", אלא לעצם ענין הכהונה שישנו גם ללא בגדי הכהונה. ולכן אמר הקב"ה למשה

"ואתה הקרב אליך", כלומר, שהדרגא הכי נעלית בכהונה אלי' הגיע אהרן ע"י בגדי הכהונה, שוה למדרגתו של משה שגם הי' כהן ושמש בלא בגדים. וראה לקו"ש שם.  
(3) זח"ג רעג, א. תקו"ז תס"ט. ועוד.  
(4) ע"פ שופטים שם ה. וראה רמב"ם שם.  
(5) פרשתנו כח, ב.  
(6) ראה שבת קה, ב - עה"פ (תהלים פא, י) לא יהי' בך גו'.

(23) ד"ה פנים בפנים תרנ"ט. ובכ"מ.  
(24) ואתחנן ה, ה.  
(25) ראה גם הנסמן בלקו"ש חכ"ד ע' 7. ועוד.  
(26) יתרו כ, טז.  
(27) ואתחנן ה, כד בפרש"י. וראה סה"ש תשמ"ט ח"א ע' 230 ובהערה 55.  
(28) ואתחנן שם, ה. וראה גם שם, ב ואילך.  
(29) ע"פ שמואל ב' יד, יד.

בענינים של היפך הקדושה, אלא גם בקדושה גופא – כשהקב"ה אומר שרצונו בתכלית העילוי, מוכרח להיות תכלית העילוי!

אלא מאי, היתה אפשרות שמיד יקויים בבני"א "אני אמרתי אלקים אתם"<sup>30</sup>, אלא ש[בגלל החטא] נתגלה לאחר מכן ש"אכן כאדם תמותון"<sup>31</sup> – אבל אין הפירוש בזה שהקב"ה "חזר בו" ח"ו מכוונתו בתחילה – לא! רק שזה יקח קצת זמן, מכיון שענין זה צריך לבוא ע"י עבודת האדם.

וכדי שהעבודה תהי' קלה יותר, במהירות יותר, ובאופן עמוק ונעלה יותר – לזה צריך את משה רבינו ("אָט דאָ קומט אַרײַן משה רבינו") ש"אנכי עומד בין ה' וביניכם להגיד לכם (להמשיך לכם) את דבר ה'", את ה"אנכי ה' אלקיך"<sup>32</sup>, לכל יהודי בפרט.

– זה יכול ה' להיות ללא ממוצע המחבר, שהרי "האלקים עשה את האדם ישר"<sup>33</sup>, אבל בגלל ש"המה בקשו חשבונות רבים"<sup>34</sup> אירעו כמה ענינים שבעקבותם היו צריכים להגיע לממוצע. אבל הממוצע גורם לכך שזה יהי' ממוצע המחבר, עד שנהי' לדבר אחד ממש "חלק אלקה ממעל ממש"<sup>35</sup>, לא רק מצד למעלה, אלא גם כפי שנמצא בגלוי כאן למטה.

ד. ובוה יובן מדוע כל ענין היהודים במגילה מתחיל בפסוק "איש יהודי הי'":

מכיון שנמצאים במעמד ומצב ד"אכתי עבדי דאחשורוש אנן"<sup>36</sup>, ואחשורוש "מולך מהודו ועד כוש"<sup>37</sup>, "מושל בכיפה"<sup>38</sup>, ולאח"ז צריכים לספר שכל בני ישראל היו "יהודים" – נשאלת השאלה: כיצד היו כולם "יהודים", הן אלו הנמצאים בשושן הבריה (הראויים לחצר, לגינה או לבית)<sup>39</sup>, והן אלו הנמצאים בפניה נידחת ועד גם באי-הים?

– לכן מספרים בתחילה ש"איש יהודי הי'", אחד שהי' אחראי וממונה להמשיך את ה"יהודי" בעולם לכל יהודי בפרט, ע"ז ש"עומד בין ה' וביניכם" הוא המשיך את ה"אנכי ה' אלקיך" – ל' יחיד<sup>40</sup> – לכל אחד ואחד, היינו, שה"אנכי" ע"י הממוצע של ה"הוי" נהי' "אלקיך" – כחך וחיותך"<sup>41</sup>, ועי"ז נפעל ענין ה"יהודים" בבני ישראל.

וזהו הפירוש השני ב"ליהודים היתה"<sup>42</sup>, שבלשון הקודש יש בתוכן תיבת "הי'" (היתה) גם ענין של בעלות ("בעל-הבית שקייט") – כשאומרים שהיתה לו נחלה כזו וכזו, הכוונה היא שנחלה זו שייכת אליו והוא בעה"ב עלי'.

ומצד זה שהם היו "יהודים", אזי "ליהודים היתה" – הם נהיו בעלי-בתיים על הענין ד"אורה ושמחה וששון ויקר"<sup>42</sup>.

\* \* \*

דמשה הוא בכל דור מ"מ איתא במדרש שמרדכי (דוקא) הי' שקול בדורו כמשה בדורו. ויש לומר, שהמעלות דמרדכי היהודי הוא שהוא הי' הרעיא מהימנא (בגילוי) של כל ישראל שבדורו. בדוגמת משה רעיא מהימנא שהמשיך דעת לכל ישראל שבדורו, כמובן גם מזה שדורו של משה (כל אנשי דורו) נק' דור דע"ה<sup>15</sup>. [אלא שבמשה הי' גילוי ענין זה (שהוא רעיא מהימנא דכל ישראל) ע"י שהמשיך דעת לכל אנשי דורו, ובמרדכי הי' גילוי ענין זה ע"י שגילה כה המס"ג שבכל אנשי דורו]. ויש לומר, דע"י שמביא בהאמר מ"ש במדרש שמרדכי בדורו הי' שקול כמשה בדורו, עי"ז פסק בעל המאמר את הדין על עצמו<sup>16</sup>, שהוא הרעיא מהימנא (בגילוי) של כל אנשי הדור.

והנה . . בנוגע כתיב למאור, שע"י הענין דכתיב שבזמן הגלות מגיעים להמאור, ושני ענינים בזה. כשישראל נמצאים במצב של כתיב מצד זה שישנם גזירות על קיום התומ"צ (כמו שהי' בזמן אמירת המאמר), ועי"ז מגיעים להמאור ע"י המס"ג שלהם, ועוד ענין בכתיב למאור, שגם כשישראל נמצאים במצב של הרחבה, הרחבה בגשמיות וגם הרחבה ברוחניות, אלא שהם נמצאים בגלות<sup>17</sup> [וע"ד המצב שהי' לאחרי הנס דפורים, שליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר<sup>18</sup>, בפשטות וגם ברוחניות<sup>19</sup> ויתירה מזה שגם בית המן ניתן לאסתר<sup>20</sup>, שהי' אז גם המעלה דאתהפכא], אלא שאכתי עבדי דאחשורוש אנן<sup>21</sup>], הם שבורים ונדכאים (כתיב) מזה שהם בגלות. וע"י הכתיב דישאל מזה שנמצאים בגלות, מגיעים להמאור.

והענין הוא, דזה שישאל שבורים מזה שהם בגלות (גם כשיש להם הרחבה בגשמיות וברוחניות), הוא, כי רצונו האמיתי של כל אחד מישראל הוא שיהי' גילוי אלוקות, ועד שזה (גילוי אלוקות) נוגע לעצם מציאותו, ולכן, זה שבזמן הגלות אין מאיר גילוי אלוקות כמו שהי' בזמן הבית [ובפרט כשמתבונן בזה שארזי<sup>22</sup> כל מי שלא נבנה ביהמ"ק בימיו הי' כאילו נחרב בימיו], הנה מזה עצמו איז ער אינגאנצן צוטרײסלט, כתיב.

וגם כשהוא בדרגא נעלית ביותר שמאיר אצלו גילוי אלוקות בדוגמת הגילוי שהי' בזמן הבית<sup>23</sup>, מ"מ, מזה שבכללות העולם אין מאיר הגילוי, מוכח, שגם הגילוי שמאיר אצלו הוא גילוי מוגבל. דכשמאיר גילוי אוא"ס הבל"ג הגילוי הוא בכל מקום, וכשישנו מקום אחד (אפילו פינה נידחת) שאין מאיר שם גילוי אלוקות, הוא מפני שהגילוי (גם בהמקום שהוא מאיר) הוא גילוי מוגבל. [וזהו מה שמובא במאמר אדמו"ר הזקן<sup>24</sup> דאיתא בתיקונים<sup>25</sup> שאפילו אם הי' צדיק אחד חוזר בתשובה שלימה בדורו הי' בא משיח, כי ע"י תשובה שלימה ממשכיכים גילוי אוא"ס הבל"ג, וגילוי זה הוא בכל מקום]. ומה שאין מאיר אצלו גילוי עצמות אוא"ס, הוא נשבר ונדכא, כתיב. [וע"ד הידוע שחולה בגימטריא מ"ט, שגם כשמישיג מ"ט שערי בינה אלא שחסר לו שער הנו"ן, הוא חולה<sup>26</sup>].

המשך בסוף ע' 9.

(15) ראה ויקר פ"ט, א. במדב"ר פ"ט, ג. ושי"ג.  
 (16) ע"ד הפירוש בלשון המשנה (אבות רפ"ג) "דין וחשבון" (דין ואח"כ חשבון) – ע"פ דברי המשנה (שם מט"ז) ש"נפרעין ממנו מדעתו ושלא מדעתו", שלאחרי שהאדם פוסק מדעתו דינו של חבירו, פוסק דין לעצמו שלא מדעתו, כיון שע"פ "דין" זה עושים "חשבון" בנוגע למצבו הוא (ראה לקו"ש ח"ו ע' 283 ושי"ג).  
 (17) להעיר, דבפנים המאמר (ס"טו) מובא (רק) "זמן הגלות", ובה"קיצור" – "זמן הגלות והגזירה".  
 (18) אסתר ח, טז.  
 (19) ראה מגילה טז, ב.  
 (20) אסתר ח, טז.  
 (21) ראה ויקר פ"ט, א. במדב"ר פ"ט, ג. ושי"ג.  
 (22) ראה ויקר פ"ט, א. במדב"ר פ"ט, ג. ושי"ג.  
 (23) להעיר מדחידוע ש"לפני" רש"י לא נחרב הבית כלל" (פלא הרמון שמות ע' ז בשם אדה"ג).  
 (24) מאמרי אדה"ג הקצרים ע' תג.  
 (25) כ"ה במאמרי אדה"ג הקצרים שם. וראה זהר חדש ס"פ נח (כג, ד): דאי יחזרון בתשובה רישי כנישתא או חדא כנישתא יתכנס כל גלותא.  
 (26) טעמה"צ להאריז"ל פ' וירא. לקו"ת ברכה צז, ב. המשך וככה תרל"ג פס"ג (ע' צט).

(36) מגילה יד, א.  
 (37) אסתר א, א.  
 (38) מגילה יא, סע"א. ועוד. וראה הנסמן בלקו"ש ח"ד ע' 3.  
 (39) ע"פ אסתר שם, ה. מגילה יב, א.  
 (40) ראה ילקוט שמעוני עה"פ (יתרו שם): כאו"א מישראל הי' אומר כו'.  
 (41) ראה טור ושו"ע (ושו"ע אדה"ז) או"ח ס"ה. לקו"ת ר"פ ראה. ובכ"מ.  
 (42) אסתר ח, טז.

# הוא פסק על עצמו!

. . . מבאר כ"ק מו"ח אדמו"ר (במאמרו הידוע ד"ה וקבל היהודים<sup>1</sup> שנאמר בפורים קטן תרפ"ז<sup>2</sup>), דציווי (תצוה) הוא צוותא וחיבור<sup>3</sup>. וזהו ואתה תצוה את בני ישראל, שמשנה הוא מקשר ומחבר את בני עם אוא"ס<sup>4</sup>. וע"י שמשנה משפיע לישראל (שמקשר אותם עם אוא"ס), עי"ז נעשה יתרון והוספה במשה. [דמשה וישראל הם דוגמת ראש ורגל, כמ"ש<sup>5</sup> שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרב, דכל ישראל הם הרגלים דמשה, ומשה הוא הראש שלהם. וכמו שבאדם הרגלים מוליכים את הראש למקום שהראש מצד עצמו אינו יכול להגיע לשם, כמו"כ הוא במשה וישראל, שע"י ישראל (הרגלים דמשה) מיתוסף עילוי במשה. דזהו מ"ש שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרב, שע"י רגלי העם נמשך הגילוי דאנכי בקרב של משה<sup>6</sup>]. וזהו ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אלך שמן זית גו', דע"י שמשנה יצוה ויקשר את בני ישראל עם אוא"ס, עי"ז יביאו בני ישראל שמן זית למשה (ויקחו אלך), שיוסיפו תוספות אור במשה.

ולבאר זה, מקדים בהמאמר<sup>7</sup> שמשנה רבינו נקרא רעיא מהימנא, דשני פירושים בזה. שהוא רועה נאמן של ישראל ושהוא זן ומפרנס את ישראל בענין אמונה. דהאמונה שישנה בישראל מצד עצמם, שישראל הם מאמינים בני מאמינים<sup>8</sup>, אפשר שתה"י בבחינת מקיף, וזה שמשנה רועה ומפרנס את ישראל בענין האמונה הוא שהאמונה תהי' בפנימיות. וזהו מ"ש בזהר<sup>9</sup> ההיא אמונה דלעילא יתון ויתפרנס מנ"י על ידך (ע"י משה), דזה שמשנה זן ומפרנס את האמונה הוא שממשיך אותה בפנימיות. וממשיך בהמאמר, דזה שמשנה הוא רעיא מהימנא, הכוונה בזה היא גם לאתפשטותא דמשה שבכל דור<sup>10</sup>, דראשי אלפי ישראל שבכל דור הם מחזקים את האמונה דישיראל (שבדורם), שהאמונה שלהם תהי' בפנימיות. וכמו מרדכי<sup>11</sup>, שהי' האתפשטותא דמשה שבדורו, כמאור<sup>12</sup> שמרדכי בדורו כמשה בדורו, שגם בזמן גזירת המן, שלימוד התורה וקיום המצוות אז הי' קשור עם מו"ס, הקהיל קהילות ברבים לחזק את אמונתם של ישראל בהוי' ולעמוד חזק בלימוד התורה וקיום המצוות. ולאחרי שמבאר בארוכה שמשנה ואתפשטותא דילי' שבכל דור מחזקים את האמונה דישיראל, מבאר<sup>13</sup> דיוק לשון הכתוב שמן גו' כתית למאור (למאור ולא להאיר), שבזמן הגלות, שכאו"א הוא נשבר ונדכא, כתית, עי"ז מגיעים למאור (העצם) שממנו נמצא האור.

. . . והנה ידוע שהמס"נ בפועל על תומ"צ של כל ישראל היתה בפורים (בזמן גזירת המן). שהמס"נ דחנוכה (בזמן גזירת יון) היתה (בעיקר) במתיתיה ובניו, והמס"נ בזמן גזירת המן היתה בכל ישראל. ועפ"ז יש לבאר מה שמובא בהמאמר<sup>14</sup> ממדרש<sup>12</sup> שמרדכי הי' שקול בדורו כמשה בדורו, דהגם שאתפשטותא

ה. . . [ . . . בכלל יהודי הנמצא בגלות יש לו הגבלות והגדרות כאלו ואחרות, אמנם בעינינו שהתורה אומרת שבהם אין הוא מוגבל, הרי הוא עושה אותם באופן כזה שאפי' אם נבוכדנצר (ש"הלבנון באדיר יפול"<sup>43</sup>) – המושל בכיפה – אומר אחרת, אזי עונה לו היהודי: "את וחד כלב שוין"<sup>44</sup>, וזה אומרים לנבוכדנצר עצמו, דלכאורה הרי זו מרידה במלכות, והרי מצווים לא למרוד<sup>45</sup>, וכתביב<sup>46</sup> "והתפללו בשלום העיר וגו'" דקאי (באותו זמן) על נבוכדנצר, אבל מכיון שרצה לגעת ב"יהודי" שביהודי, ענו לו מיד<sup>45</sup> – "את וחד כלב שוין"! אי אפשר לשקר לו אלא צריכים לומר לו את האמת, כי יהודי מתנהג על פי תורת אמת.

וכדי להקל זאת יותר, ישנו ה"איש יהודי", שזה הי' מרדכי אשר הי' בעה"ב על בחינת ה"יהודי", כיון שהי' חבר וראש הסנהדרין וכו', וכדי להיות בסנהדרין צריכים להיות סמוכין איש מפי איש עד משה רבינו<sup>47</sup>:

לא נוגעת כאן מידת חכמתו, הוא יכול להיות החכם הגדול ביותר, הנבון הגדול ביותר והלמדן הגדול ביותר, אבל אם יאמר שהוא הולך לפסוק דין בכח עצמו, בגלל שיש לו ראש טוב ויודע טוב ללמוד – הוא לא ישב בסנהדרין! הענין של הסנהדרין הוא שנדרשת סמיכה, לא מובא באף מקום שעשו להם בחינה לפני הסמיכה<sup>48</sup>, ה"בחינה" היתה

שנהגו לקרוא לו ולסמוך אותו (אפי' לא בידים וכפי הפירוש בזה), ולומר לו "רבי יתקרי"<sup>49</sup> או שאר תוארים שנתנו בכל דור ודור, ומאז הי' יכול לפסוק דינים עם כל ההגדרות וכל הענינים הקשורים לסמיכה<sup>50</sup>.

מי הי' יכול לסמוך – לא החכם הגדול ביותר ולא הנבון הגדול ביותר, אלא התנאי הראשון – שיש לו סמיכה מזה שלפניו, וזה שלפניו נסמך מהקודם אליו עד משה רבינו.

ו. מה היתה מעלתו ("אויפטור") של משה רבינו – שהוא הי' "עניו מכל האדם אשר על פני האדמה"<sup>51</sup>, ו"משה קיבל תורה מסיני"<sup>52</sup>, משה רבינו הי' יהודי אמיתי, "מדת אמת ראה"<sup>53</sup> – משה רבינו ראה את מדת האמת, ראה את י"ג מדות הרחמים<sup>54</sup>, וזה הי' ענינו של משה.

עד כדי כך שאפילו קרח שחלק על כל הענינים, אבל אחרי שקלט את האמת ותפס את המציאות האמיתית – הוא ביטא זאת באומרו: "משה אמת (ובמילא מובן) ותורתו אמת"<sup>55</sup>! ויותר מזה לא נזקק לשום ביאורים.

הוא לא אמר ש"משה קיבל תורה מסיני", לא אמר שהוא ראה שמשנה נביא "ולא קם

48 אף שמובו שהי' צ"ל אצלו כו"כ מעלות (ראה רמב"ם שם רפ"ב) אבל לא "אז" בחנו אותו.

49 ראה שם פ"ד ה"ב.

50 לשלימות הב"י בזה – ראה שיחת ש"פ כי תשא תשל"א ס"ה (שיחוי"ק תשל"א ח"א ע' 590 ואילך).

51 בהעלותך יב, ג.

52 אבות רפ"א. ולכאן הכוונה – זוהי הסמיכה "מסיני"; ולמה אפשר למשה לתת סמיכה – מכיון שהוא "עניו מאד", כבסמוך.

53 סנהדרין קיא, א. שמו"ר פ"ה, י. ועוד.

54 ראה פרש"י תשא לג, יט ד"ה וקראתי.

55 תנחומא קרח יא. וראה ב"ב עד, א. סנהדרין קי, סע"ב. במדב"ר פ"ח, כ.

43 ישע"י י, לד. וראה ירושלמי ברכות פ"ב ה"ד ואיכ"ר פ"א, נא – דמדובר על חורבן בית ראשון (ע"י נבוכדנצר).

44 ויק"ר ספ"ג.

45 ראה ויק"ר שם.

46 על"פ רימ"י כט, ז.

47 רמב"ם הל' סנהדרין פ"ד ה"א ואילך.

1 השייכות דהביאור בואתה תצוה גו' לוקבל היהודים גו' – ראה לקמן [קונטרס פורים קטן תשנ"ב] ס"ט ואילך.

2 נדפס ב"התמים" חוברת ז, לו, א [שלו, ג] ואילך. סה"מ תרפ"ז ע' קי ואילך. ה"תשי"א ע' 180 ואילך. – ראה שם ס"ד.

3 כ"ה גם בתוי"א פרשתנו פ"ב, א (עה"פ ואתה תצוה). ובכ"מ. וראה בתוספתא בטה"מ מלוקט ח"ג ע' עב הערה 55.

4 כ"ה בסד"ה ואתה תצוה עטר"ת (סה"מ עטר"ת ע' רנו). ובכ"מ. ובד"ה הנ"ל תרפ"ז ס"ד בתחלתו (ועד"ז רסט"ו) "תקשר את בני ישראל" ויאנו מוסיף "עם אוא"ס". ויש לומר, דבהמאמר מפרש שמשנה מקשר את בני ישראל עצמם, כדלקמן.

5 בהעלותך יא, כא.

6 ראה בכ"ז בד"ה הנ"ל תרפ"ז ס"ה.

7 סעיף ד.

8 שבת צז, א.

9 ר"ג רכה, ב.

10 תקו"ז תס"ט קיב, ב. קיד, א.

11 ראה בד"ה הנ"ל תרפ"ז ס"ג וסט"ו.

12 אסת"ר פ"ו, ב.

13 בד"ה הנ"ל תרפ"ז סט"ו.

14 סעיף ג.

נביא עוד בישראל כמשה<sup>56</sup> – אלא המעלה שקרח ראה במשה היא שהוא אמת, וכיון שמדובר באמת – לא משנה איך היא מסתדרת אצלך, אלא צריכים לדעת מהי המציאות.

כיצד ניתן לדעת מהי המציאות? ע"פ שכל אכן לא ניתן לדעת, אלא רק כפי שאומר במדרש<sup>57</sup> פתי יאמין לכל דבר – זה משה.

דלכאורה, משה רבינו ה' חכם, ובגלל זה היתה לו היכולת לתת את התורה שעלי' כתוב "היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים"<sup>58</sup>, ומוכרח שתעבור ע"י אחד כזה שזה ענינו (חכם ונבון) – ע"י משה, ובפרט כמבואר בקבלה וחסידות<sup>59</sup>, שמשה זה אותיות "ש" מ"ה" ("מה שמו ומה שם בנו"<sup>60</sup>), עם כל אריכות הביאור שמשה ענינו חכמה<sup>61</sup>,

וא"כ, כיצד אומרים שמעלתו של משה היא "פתי יאמין לכל דבר"?

אלא הביאור בזה<sup>62</sup>: דוקא מצד זה שמשה ה' חכם, הוא הגיע לידי החלטה בשכל שחכמה היא דבר מוגבל!

אלא שזה עצמו עדיין לא מכריח ש"יאמין לכל דבר"; אך בשעה שמדובר לגבי הקב"ה, אזי – "פתי יאמין לכל דבר", כאן משה לא ה' מציאות כלל, שלכן אמר "ונחנו מה"<sup>63</sup>, ענינו של "מה" שאינו מציאות כלל.

(56) ברכה לד, י.

(57) ראה שמו"ר רפ"ג. וראה סה"מ מלוקט ח"א ע' שנו.

(58) ואתחנן ד, י.

(59) ראה לקו"ת מטות פב, א. ועוד.

(60) ל' הכתוב – משלי ל, ד. וראה אור"ת נ"ך ח"א עה"פ (ע' תקלו ואילך) דקאי על משה. וש"נ.

(61) ראה לקו"ש ח"ז ע' 4 הע' 28.

(62) ראה סה"מ מלוקט שם.

(63) בשלח טז, זח.

ז. ובזה יובן הענין דסמוכין איש מפי איש עד משה רבינו:

כאשר משה הוא ה"סומך" – הנסמך הינו "תלמיד" משה, וגם מקבל ממה, ואזי ביכולתו להיות חבר בסנהדרין, וכדלקמן.

בסנהדרין היו ג' שורות, ובשורה גופא היו חילוקי דרגות באופן ישיבתם, ובמילא היו כמה דרגות בהבנה והשגה בין אותם ע"א איש. אך דבר אחד ה' לכולם בשוה – סמוכין איש מפי איש עד משה רבינו!

שלכן, בשעה שהיו צריכים לפסוק דין, אם באופן ד"אחרי רבים להטות"<sup>64</sup> (או באופן שזקוקים לרוב של שנים או יותר כו') – היו כולם שוים.

בדיני נפשות אופן השאלה הוא ש"מתחילין מן הצד"<sup>65</sup> (מן הקטנים שבהן<sup>66</sup>), כי אם מתחילים בשורה הראשונה (בגדול) הרי הבא אחרי לא יכול לומר אחרת, מאחר והקודם גדול ממנו –

אבל גם בדיני ממונות וכן בטומאות וטהרות, שבהם הסדר בתורה הוא ש"מתחילין מן הגדול"<sup>66</sup>, הרי לבסוף בחישוב הרוב והמיעוט, אע"פ שזה יושב בתחילת השורה הראשונה וזה יושב בסוף השורה האחרונה – לא נחשב אף אחד מהם יותר מאחד או פחות מאחד.

ולכאורה אינו מובן, הרי בחכמתם ה' חילוק גדול?

אלא, כיון ששני חברי הסנהדרין (הראשון והאחרון) וכל אלו שביניהם, בנוגע לענין

(64) משפטים כג, ב.

(65) רמב"ם ה' סנהדרין פ"א ה"ו.

(66) פרש"י משפטים כג, ב.

דסמוכין איש מפי איש עד משה רבינו הם שוים – לכן גם בנוגע לפסיקת דין הם שוים.

וכידוע שכדי לפסוק דין נוגע שיהי' "וה' עמו"<sup>67</sup>, כפי שהגמ' בסנהדרין אומרת<sup>68</sup> ש"הלכה כמותו" תלוי' בזה ש"ה' עמו", ובשביל שיהי' "ה' עמו" צריכים להיות סמוכין מפי משה, שמשה לא ה' מציאות לעצמו אלא כל מציאותו שהוא "עבד ה'", ועי"ז ניתנה "תורת משה"<sup>69</sup>, ותיכף מסבירים מדוע (נקראת התורה "תורת משה") – כיון שמשה ה' "עבדי".

וכשם שאומרים בנוגע לעבד "מה שקנה עבד קנה רבו"<sup>70</sup>, ומפרש הרשב"א<sup>71</sup> שאין הכוונה שקודם קונה העבד, שהוא מציאות בפ"ע, ולאחר מכן קונה רבו – אלא מלכתחילה "קנה רבו" מכיון שהעבד אינו מציאות בפ"ע כלל –

(67) שמואל א טז, יח.

(68) צג, ב.

(69) מלאכי ג, כב.

[עד"ז משה: ישנה מציאות, ומציאות גדולה ביותר, עד כדי כך ש"קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע וכו'", אבל מהי המציאות שלו – כל מציאותו שהוא עבד, עבד ה', ובמילא הוא מציאות ה'.

שלכן "אנכי עומד בין ה' ביניכם", כיון שאין בזה שום הפסק – כל מציאותו היא הקב"ה ("זיין גאנצע מציאות איז דער אויבערשטער")!

וזה ה' ענינו של מרדכי, ואח"כ הוא יכול ה' להמשיך א"ז מה"איש יהודי הי" לכל דורו, שיתנהגו באופן שכל-אחד מהם יוכל להקרא בשם "יהודי", ללא שום חילוק מאיזה שבט.

[. . .] ומרדכי המשיך זאת בכאו"א מישראל בכל הדור ההוא, וכמדובר לעיל שהענין דפורים נמשך אח"כ בכל הדורות כולם. ■

(70) קידושין כג, ב. פסחים פח, ב.

(71) קידושין שם. וראה 'תוועדויות' תשר"מ ח"א ע' 520 ואילך.



המשך מעמוד 11:

וידוע מ"ש הצ"צ<sup>27</sup> שהי' נשמע ממורינו ורבינו נ"ע (אדמו"ר הזקן) איך וועל זע גאר ניסט איך וויל ניט דאין ג"ע איך וויל ניט דאין עוה"ב כו' איך וויל מער ניט אז דיך אליין. ועי' שהי' נשמע לשון זה מאדמו"ר הזקן [דפירוש ה' נשמע הוא שזה ה' לא רק בזמנים מיוחדים אלא שזה ה' דבר הרגיל], ובפרט לאחרי שנתפרסם זה ע"י הצ"צ, ניתן הכה לכאו"א מישראל שעיקר רצונו יהי' גילוי העצמות, ועד כדי כך, שכשאין מאיר גילוי זה, ומכש"כ בזמן הגלות שאין מאיר אפילו הגילוי (גילוי אור) שהי' בזמן הבית, הוא במצב דכתית, ומבקש ג' פעמים בכל יום (או יותר) ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים, שאז יהי' גילוי אלוקות ועד לגילוי העצמות.

וזהו כתיב למאור, שע"י הענין דכתית מזה שנמצאים בגלות מגיעים להמאור, כי זה שהרצון דכל אחד מישראל הוא גילוי אלוקות ועד שזה נוגע לעצם מציאותו [שלכן הוא נשבר ונדכא (כתית) מזה שבזמן הגלות לא יש גילוי אלוקות] הוא מצד עצם הנשמה, מאור שבנשמה, שהתקשרותה באלוקות היא התקשרות עצמית. (קטעים מתוך קונטרס פורים קטן - תשנ"ב)

(27) חובא ברש מצות התפלה להצ"צ פ"מ (קלח, סע"א).